

Vytis Ramanauskas
Žygmantas Šalkauskas

ALUMI NEPREKIAUJAME – IŠJUNGTA VANDUO
NO WATER – NO BEER
ПИВО НЕОТПУСКАЕТСЯ – НЕТ ВОДЫ

Tiražas 800 egz., 30 iš jų ypatingi
Printed in 800 copies, including 30 special ones
Тираж 800 экз., 30 из них особые

Lietuvių kalbos redaktorė Gintara Viskantė

Translated by Adomas Gričius
Viktorija Urbonavičiūtė
Daina Valentiniavičiūtė

Edited by Siobhán Denham
Francis Rae Whyte

На русский язык перевёл Виталий Александрович Асовский

Русский язык редактировала Наталья Владимировна Рымарь

Dailininkė maketuotoja / Layout artist: / Художник-макетировщица: Gita Balžekaitė / kaigeral.lt

Partneriai / Partneriai / Partneriai

f LIETUVA TADA IR DABAR

Ši leidinį drąsiai galima atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklams (Internetas), (išvesti ir vėsti), platinyti jo originalią ar kopijas parduoti, nuomoti, teikti pamašalį ar kitą panašią paslaugą.
Draudžiama šį leidinį, ypač bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų tinkle ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visuomenai prieinamą kompiuterių tinklams šiuose terminuose: ty įstaigų patalpose.
Autorių teises saugomos bendradarbiaujant su advokatu katoria COBALT.

The reproduction of this publication in any form or manner, communication to the public or making available to the public via computer networks (online), publication and translation, distribution of its original versions or copies by way of sale, rental, lending or other transfer of ownership is prohibited.
The reproduction of this publication, communication to the public or making available to the public for research or private study purposes via computer networks in dedicated terminals on the premises of libraries, educational establishments, museums or archives is prohibited.
Copyright is protected in collaboration with COBALT Law Firm.

Данное издание запрещается воспроизводить в любой форме и любым способом, публиковать, а также предоставлять открытый доступ к нему в компьютерной сети (Интернет), издавать и переводить, распространять его оригинал или копии, продавать, арендовать, передавать в пользование или любым другим образом передавать в собственность.
Данное издание, находящееся в библиотеках, учебных учреждениях, музеях или архивах, запрещается воспроизводить, публиковать или предоставлять доступ по компьютерным сетям на предназначенных для этого терминалах, находящихся в помещениях данных учреждений, как в научно-исследовательских, так и в индивидуально-образовательных целях.
Авторские права защищены в сотрудничестве с адвокатской конторой COBALT.

Spausdino / Printed by / Отмечано в UAB „Petro ofsetas“ / www.petroofsetas.lt

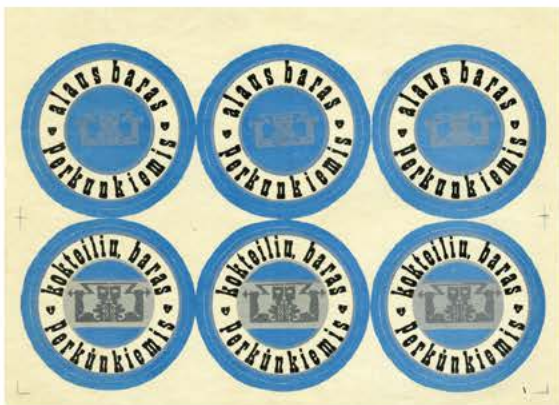
© Gita Balžekaitė, 2019
© Mirabilis, VŠJ, 2019
© Vytis Ramanauskas, 2019
© Žygmantas Šalkauskas, 2019

ISBN 978-609-95398-9-8

TURINYS

8	Pratarmė	487	E. Parulskis
9	Padėkos		Dvylikos džiuno butelių paslaptis
10	Paaiškinimai		
		497	VIEŠOJO MAITINIMO ĮSTAIGŲ PADĖKLIUKAI
29	V. Ramanauskas „...Baudžiu dviem savaitėms be alaus porcijos...“	583	Kitų įmonių, organizacijų ir neidentifikuoti padėkliukai
70	V. Ramanauskas „Idėjiniu–meniniu požiūriu peržiūrėta, realizacijai leista.“	597	Biogramas
		616	Literatūra ir informacijos šaltiniai
101	ALAUŠ DARYKLOS	617	Sutrumpinimai ir sutartiniai ženkliukai
106	Alaus darykla „Biržų alus“		
122	Alaus pramonės gamybinio susivienijimo „Kalnapilis“ Biržų cechasis		
127	Alaus darykla „Buv. I. B. Volfas-Engelmanas“		
132	Alaus darykla „Raudonoji pašvaistė“ 1940–1941 m.		
134	Alaus darykla „Raudonoji pašvaistė“ 1944 m.		
143	Alaus darykla „Ragutis“		
154	Kauno alaus kombinatas „Ragutis“		
223	Alaus darykla „Švyturys“		
265	I. Mičiurino vaismedžių medėlynas		
271	Alaus darykla „Lokys“ / „Kibirkštis“		
291	Alaus darykla „Kalnapilis“		
337	Alaus darykla „Gintaras“		
347	Alaus darykla „Gubernija“		
391	Utenos alaus kombinatas		
429	Kolchozas „Socialistinis kelias“		
437	Alaus darykla „Tauras“		
483	Kaliningrado alaus darykla		
485	Sovietško alaus darykla		

iškirpti ranka. Pasitaikydavo atvejų, kuomet spaustuvės neturėdavo reikiamų iškirtimo formų ir padėkliukus užsakovams pristatydavo lapais, t. y. taip, kaip jie būdavo spausdinami. Restoranų ar alaus barų darbuotojai patys turėdavo juos iškirpti. Padėkliukų dydžiai yra originalūs, o dvipusiai padėkliukai žymini ženklu . Jei padėkliukas rodomas sumažintas, šalia jo rašomas originalus skersmens arba kraštinės dydis milimetrais. Padėkliukų popieriaus ar kartono storis, kaip ir kitos popieriaus charakteristikos, nenurodomos.

Neiškirptų padėkliukų lapas

Uncut sheet of coasters

Неразрезанный лист подставок

Dailininkas / Artist / Художник
A. Domereckas

KAMŠTELIAI

Alaus kamštelių kolekcionavimas ypač išpopuliarėjo paskutiniiais dešimtmečiais. Sovietmečiu kamšteliai kolekcininkų beveik nedomino: jie buvo vienodi ir nepatrauklūs, tad dažniausiai išmetami arba panaudojami klojant ant stogo ruberoidą kaip tvirtinimo elementai, per kuriuos buvo kalamos vynos, todėl nemažai kamštelių šiandieninėse kolekcijose yra su skylutėmis.

Knygoje rodomi kamšteliai išdėlioti centre esančio skaičiaus didėjimo tvarka. Šis skaičius nurodo paskutinę alaus galiojimo mėnesio dieną. Teoriškai turėtų būti 31 kiekvieno kamštelio

1944–1990 m. naudotų alaus butelių formos

The design of beer bottles used in 1944–1990

Формы пивных бутылок 1944–1990 гг.

1944 m.

1958 m.

1965 m.

1983 m.

1990 m.

Vienintelis proginis alaus butelis su reliefiniu užrašu

One and only commemorative beer bottle with embossed inscription

Единственная памятная бутылка с рельефной надписью

/ 1967

variantas. Tokie kamšteliai buvo naudojami kaip etiketės pakaitalas, jame buvo būtinausia informacija ir etiketė ant butelio nebuvo viljojama. Tokie kamšteliai buvo tik ant „Žigulinio“ alaus butelių. Visoms alaus darykloms kamštelių gamino Šiaulių alklųjų kombinatas.

BOKALAI

Knygoje parodomi tik firminiai alaus daryklų ir viešojo maitinimo įstaigų alaus bokalai, taurės, ąsočiai. Originalus aukštis ir viršutinis skersmuo nurodomi šalia milimetrais. Remiantis amžininkų liudijimais, išlikusiomis fotografijomis ir specializuotais leidiniais, žinoma, kad tokių bokalų ir ąsočių būta daug daugiau, tačiau nebuvo tikslo jų visų parodyti.

BUTELIAI

Sovietmečiu Lietuvoje skardinių ar PET butelių nebuvo, alus pilstomas į stiklinius butelius, kurių forma ir talpa kito. Pradžioje alus dar buvo pilstomas į prieškarinius butelius, bet netrukus Vilniaus stiklo fabrike „Raudonoji aušra“ buvo pradėti gaminti nauji alaus buteliai. Alaus butelius taip pat gamino ir Kauno Aleksoto stiklo fabrikas. Pilstant alų, nebuvo kreipiamas ypatingas dėmesys į butelio formą ar stiklo spalvą. Stiklo tara vertinta dėl privalumų: „stiklas nepraleidžia anglirūgštės, su produktu chemiškai nereaguoja, skaidrus, todėl iš karto galima pastebėti turinio susidrumstimą bei mechanines priemaišas. Stikliniuose buteliuose gėrimą galima pasterizuoti, o butelius panaudoti dar daug kartų (paprastai 20–30).“¹ Į alaus butelius buvo pilstomas ir vynas, bet nuo 1975 m. tai daryti buvo uždrausta.²

¹Alkoholinių ir bealkoholinių gėrimų sufasavimas ir įpakavimas (referatinė apžvalga). 1972, Vilnius, p. 4.

²Maisto pramonės ministerijos Mėno tarybos posėdžio, įvykusio 1974 m. lapkričio 25 d. protokolas Nr. 10, VRVA, I, 1175, ap. 1, b. 260, l. 102.

BŪTUME YPATINGAI DĖKINGI UŽ PASTABAS IR ATSIILIEPIMUS,
O TAIP PAT UŽ NAUJĄ INFORMACIJĄ

info@dirva.lt
zygi13@yahoo.com
+370 640 43 155

„...BAUDŽIU DVIEM SAVAITĖMS BE ALAUS PORCIJOS...“¹

Alaus urmo sandėlio Ukmergėje čekis, išrašytas 1940 m. spalio 1 d. Prienų alaus darykla, atsiskaitant už parduotą alų. Kitoje pusėje dvių komisarių parašai

Cheque of beer warehouse in Ukmergė, issued on 1st October 1940 when paying Prienai Brewery for beer that was sold. There are signatures of two commissars on the reverse side

Чек совместного оптового склада пива, выписанный 1 октября 1940 г. о расчёте с Приенайским пивоваренным заводом за проданное пиво. На обратной стороне – подписи двух комиссаров

„Užuomaršos dulksės apklojo buržuazinio viešpatavimo laikus Lietuvoje ir jos atsilikusių pramonę, primityvias dirbtuves <...> ypačiai maisto pramonėje. <...> [Buvo] būtina likviduoti maisto pramonės techninį atsilikimą, susiskaldymą, pakrikumą, kaip sunkią praeities našą, aprūpinti ją nauja tarybine technika.“² Taip buvo garsiai sakoma ir rašoma. O kokią naują techniką ir gyvenimo pokyčius atnešė abi sovietinės okupacijos? Ar tokios bausmės kaip „dviem savaitėms be alaus“ tai „atsilikimo ir pakrikimo“ likvidavimas?

1940 m. birželio 15 d. Sovietų Sąjunga, sulaužydama tarptautines sutartis, okupavo Lietuvos Respubliką. Lietuvos alaus pramonė, kaip ir visoms kitoms gyvenimo sritims, didelę įtaką padarė abi sovietinės beveik 50 metų trukusios Lietuvos okupacijos: prasidėjo politinės, socialinės, ūkio, kultūros, dvasinių vertybių, kitaip manančių naikinimas ir priverstinis komunistinės ideologijos bei pasaulėžiūros diegimas. Pramonės įmonės ir stambūs ūkiai buvo nacionalizuoti, 1940 m. liepos 23 d.

marionetinės vyriausybės ministras pirmininkas J. Paleckis pasirašo Stambiosios pramonės nacionalizavimo įstatymą, nacionalizuodamas visas pramonės įmones, kuriose dirba daugiau kaip 20 darbininkų. Buvo paskirti komisarai, kurie nuo 1940 m. liepos 26 d. per penkis dienas turėjo perimti nacionalizuojamas įmones. Bet kokie įmonių savininkų, direktorių nurodymai ar išduodami dokumentai be komisarų patvirtinimo parašu negaliojo. Buvę savininkai ir vadovai sodinami į kalėjimus ar tremiami į Sibirą...

¹Valstybinio alaus ir mineralinių vandenių kombinato [„Tauras“] direktoriaus 1944 m. rugpjūčio 21 d. įsakymas Nr. 17, VAA, f. 1030, ap. 1, b. 1, l. 9.

²Bilevičius E., Lietuvos TSR maisto pramonės laimėjimai, 1955, Vėnius, p. 6, 8.

Vytis Ramanauskas

„IDĖJINIŲ-MENINIŲ POŽIŪRIU PERŽIŪRĖTA, REALIZACIJAI LEISTA“

LSSR Dailės fondo Kauno kombinatas „Dailė“

LSSR Vilnius Dailė Art Foundation Factory

Каунасский комбинат «Дайле» художественного фонда ЛитССР

/ 1980

Tikriausiai niekas, atstovėjęs eilę ir gavęs nusipirkti alaus, nesu- simąstydavo – o kas gi kūrė alaus etiketes? Jos tiesiog buvo. Tik- riausiai niekas apie tai negalvojo ir restoranuose, kavinėse ar alaus baruose, radęs ant stalų padėtus padėkliukus. Nors dažniausiai padėkliukų ant stalų nebūdavo, o jei koks ir pasitaikydavo, buvo naudojamas geroms mintims ar svarbiai informacijai užsirašyti. Arba jie paprasčiausiai dingdavo, atsirandami aplankytas vietas primenančiuose rinkiniuose. Ypatingas padėkliukų panaudojimas – gyvenamosios erdvės puošimas, tvirtinant juos prie sienų ar staktų: pigu, praktiška, estetiška... ir dar kelia malonius prisimini- mus. Bet vis dėl to, kažkas jų kūrė ir padėkliukus, ir etiketes. Kaip ir kur tai vyko? Kas tie autoriai, kurie iš anksto žinojo, kad jų darbai bus visiems matomi, bet liks „našlaičiai“?

1944 m. sovietams reokupavus Lietuvą, vėl steigiamas so- vietinės įstaigos. 1940 m. Maskvoje įkurto SSRS Dailės fondo pavyzdžiu, LSSR liaudies komisarų tarybos pirmininkas M. Gedvilas nutarimu Nr. 35 LSSR Dailininkų sąjungai leidžia įsteigti LSSR Dailės fondą ir į jį „įjungti „Dailės“ kooperatyvą su visais jo padaliniais <...> sudarant Dailės fondo kombinatą „Dailė“ su centru Kaune.“¹ Sujungiami du kooperatyvai – „Dailė“ ir dar 1940 m. nacionalizuoti

¹ LIETUVOS TSR LAUDIES KOMISARŲ TARYBOS NUTARIMAS Nr. 35 Dėl Lietuvos TSR Tarybinų Dailininkų Sąjungos Dailės Fondo ir Lietuvos TSR Dailės Fondo Kombinato „Dailė“ įsteigimo, LLMA, f. 350, ap. 1, b. 1, l. 1.

Vilnius „Dailės“ kombinato skelbimas 1949 m. Vilnius miesto telefonų abonentų knygoje

The announcement of Vilnius Dailė Art Foundation Factory in 1949 Vilnius phonebook

Объявление Вильнюсского комбината «Дайле» в Вильнюсской телефонной книге 1949 г.

Iki 1947 m. pabaigos naudotos standartizuoto dizaino etiketės

Labels of standardized Soviet design used until the end of 1947

Этикетки стандартизированного советского дизайна, которые использовались до конца 1947 г.

„Marginiai“ (liaudies meno dirbinius bei suvenyrus gaminusi ir jais prekiauvusi įmonė) Kaune. Vėliau, 1946 m. įkuriami Dailės fondo gamybiniai skyriai Vilniuje ir Klaipėdoje. Be keramikos, skulptūros, tapybos, odos ir gintaro dirbinių, ten buvo kuriami ir taikomosios grafikos darbai. Nors jau po trejų metų nuo kombinato „Dailė“ Vilniuje įkūrimo reklamuotasi, kad kuriamos ir etiketės, pačios pirmosios alaus etiketės buvo sukurtos ne Lietuvoje: tiek jų forma, tiek standartizuotas sovietinis dizainas atkeliavo kartu su okupaci- ja, nutraukdamas lietuviškų prieskario etikečių formų ir dizaino tradiciją. Kartu su okupacija atsirado ir iki tol nepatirtas dalykas – etikečių ideologizacija. Visi etikečių projektai buvo vertinami Meno tarybose, ir juos vertino ne tik meniniai, bet ir idėjinio požiūriu. Pvz. 1953 m. Lietuvos dailės fondo Meno taryba Lengvosios ir maisto pramonės ministerijos užsakytu A. Kučo sukurtą etiketę „Inkstai pomidorų padaže“ ir P. Rauduvės „Keptos smegenėlės“ įvertino taip: „Idėjinio-meninio požiūriu peržiūrėta, priimta ir realizacijai leista“².

Minint LSSR, SSSR, Spalio revoliucijos metines buvo kuriamos proginės etiketės ir koloretės. Už tokių etikečių sukūrimą auto- riams buvo mokamas 25–50 % didesnis honoraras.³ Etiketės turėjo rūpėti ne tik dailininkams. Ruošiantis Spalio revoliucijos XXXII-osioms metinėms 1949 m. spalio 1 d. LSSR Alaus ir bealko- holinių gėrimų tresto vedėjas Kuprevičius alaus daryklų direkto- riams ir vyr. inžinieriams įsakymu nurodo, ne tik kokių rūšių alumi ir kitiems gėrimais turi būti aprūpintos prekybos vietos, bet ir liepia- ma skirti ypatingą dėmesį produkcijos išvaizdai: kad visi buteliai būtų su etiketėmis, o pačios etiketės – rūpestingai prikljuotos.⁴

Pramoninės grafikos srityje ideologizacija buvo daug silpnesnė, nei vaizduojamojoje dailėje, tad nemažai dailininkų, vengdami ideologinio prievartavimo ar neturėdami kito pragyvenimo šaltinio, kūrė pakuotes, etiketes ar saldainių popierėlius. Tai nebuvo prestižiniai kūrybos barai, bet visgi šioks toks atlyginamas darbas, leidžiantis išgyventi ir atitolinantis ideologinės prievartos keliamas problemas. Bet šis, santykinai ramus „užutekis“ neliko nepastebė- tas. LSSR kultūros ministras J. Smilgevičius 1956 m. gruodžio 31 d. rašte LKP CK sekretoriui V. Niunkai apie Lietuvos dailininkų dar- bų ideologizavimą rašė, kad „tapybai augti trukdo ir ta aplinkybė, kad eilė dailininkų, kaip A. Motiejūnas, B. Mingailaitė, B. Uogintas, V. Kosciūška, V. Norkus, F. Ivanauskas, J. Banaitis, A. Dovydaitis, L. Tamulis ir kt., savo kūrybinę veiklą nukreipia į knygų iliustracijų, įvairių etikečių projektų bei kopijų gaminimą, visiškai apleisdami kūrybinį tapytojo darbą.“⁵

Už kiekvieną sukurtą ir Meno tarybos patvirtintą pakuotę, etiketę ar firminį ženklą buvo mokamas honoraras. LSSR Dailininkų sąjungos valdyba 1951 m. rugpjūčio 24 d. posėdyje patvirtino laikinuosius firminių ženklų, etikečių, dėžučių, maišelių

² Meno Tarybos prie TSRS Dailės Fondo Lietuvos Skyriaus 1953 m. liepos mėn. 15 d. PROTOKOLAS Nr. 29, LLMA, f. 350, ap. 1, b. 51, l. 185.

³ ВРЕМЕННЫЕ НОРМЫ ОПЛАТЫ И РАСЧЕНКИ НА ИЗГОТОВЛЕНИЕ ЭТИКЕТОК, УПАКОВочНЫХ КОРОБОК И МЕШКОВ, ТОРГОВЫХ И ФИРМЕННЫХ ЗНАКОВ, LLMA, f. 350, ap. 1, b. 24, l. 45 ir Vilniaus Kombinato „Dailė“ Meno Tarybos posėdžio, vykusio 1951 m. birželio mėn. 15 d. Protokolas Nr. 16, LLMA, f. 350, ap. 1, b. 34, l. 29.

⁴ ПРИКАЗ ПО ТРЕСТУ ПИВО БЕЗАЛКОГОЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ ЛИТ. ССР № 184, 1 октября 1949 г., об обеспечении предпраздничного и праздничного ассортимента в связи с XXXII годовщиной Велик. Окт. Революции, LCVIA, f. R-90, ap. 1, b. 1, l. 371.

⁵ Lietuvos kultūra sovietinės ideologijos nelaisvėje 1940–1990, 2005, Vilnius, p. 239.

Foto Zenonas Mekauskas / Lietuvos centrinis valstybės archyvas

Susivienijimo „Kalnapilis“ Biržų filialo darbininkė Leontina Juknienė prie butelių plovimo mašinos.

Worker Leontina Juknienė at the bottle washing machine in Biržai Plant of Kalnapilis Incorporation

Работница Биржайского филиала объединения «Калнапилис» Леонтина Юкнене возле машины для мойки бутылок.

/ 1978

ПИВОВАРЕННЫЙ ЗАВОД «БИРЖУ АЛУС»

В 1882 г. граф И. Тышкевич основал пивоваренный завод. 1686 г.– такую дату основания указывают нынешние владельцы пивоваренного завода «Биржу алус».

В 1916–1917 гг. во время войны пивоваренный завод был разрушен.

В 1923 г. предприятие восстановлено, название – «Биржайский пивоваренный завод».

В 1924 г. пивоваренный завод продан промышленнику Пятрасу Варжайюису.

02.08.1940 г. завод национализирован советскими оккупационными властями.

В июле 1942 г. пивоваренный завод денационализирован.

12.08.1944 г., после второй советской оккупации, восстановлено прерванное в годы войны производство.

20.05.1948 г. открыт цех розлива безалкогольных напитков.

В 1949 г. советские оккупационные власти ссылают Пятраса Варжайюиса в Сибирь. Возвращается он через 10 лет.

В 1965 г. создан и запущен в производство новый сорт пива «Биржечу».

В 1970 г. создан и запущен в производство новый сорт пива «Ширвенос».

07.03.1973 г. «Биржу алус» присоединяется к Панявешскому «Калнапилису» и называется Биржайский цех производственного объединения пивной промышленности «Калнапилис».

В 1978 г., вместо безалкогольных напитков, начат розлив минеральной воды «Ликенай».

В 1983 г. начинает действовать цех механизированного розлива пива в бочки.

1991 г. – становится Биржайским цехом Государственного пивоваренного завода «Калнапилис».

26.10.1995 г. пивоваренный завод отделяется от «Калнапилиса» и регистрируется закрытое акционерное общество «Биржу алус».

Предприятие действует до настоящего времени:

<http://birzualus.lt/>

B 2

Foto Algimantas Aleksandras Brazaitis / Lietuvos centrinis valstybės archyvas

Sąjunginėje laudies ūkio pasiekimų parodoje puikiai įvertintas „Biržų alaus“ gaminimas „Aukštaičių“ alus

Aukštaičių beer produced by Biržų Alus Brewery awarded at Exhibition of Achievement of National Economy

На ВДНХ эксперты высоко оценили пиво «Аукштайчу», производимое предприятием «Биржу алус»

/ 1969

K 248

K 249

K 250

K 251

K 252

h 146 mm
Ø 70 mm

Chief accountant's ID of Kalnapilis Brewery / 1947

ALAUS DARYKLA „KALNAPILIS“

1897 m. Albertui Foightui (Albert Foight) išduodamas leidimas statyti alaus daryklą „Bergschlösschen“.
 1902 m. pradedamas virti alus.
 1908 m. alaus daryklos savininku tampa I. J. Pramas.
 1920 m. alaus darykla išnuomojama.
 1933 m. pavadinimas pakeičiamas į „Kalnapilį“.
 1940-08-02 d. okupacinės sovietų valdžios alaus darykla nacionalizuojama.
 1944-08 po antrosios sovietinės okupacijos atnaujinama nutrūkusi gamyba.
 1967 m. sukuriama ir pradedama virti nauja „Aukštaičių“ alaus rūšis.
 1973-03-07 prijungus „Biržų alų“, alaus darykla pavadinama Panevėžio alaus pramonės gamybinio susivienijimu „Kalnapilis“.
 1992 m. alaus darykla privatizuojama 3600 smulkiųjų akcininkų.
 1994 m. alaus daryklą įsigyja „Baltic Beverages Holding“.
 2001 m. „Kalnapilį“ nuperka „The Danish Brewery Group“ (dabar „Royal Unibrew“).
 2003 m. „Klanapilis“ ir Vilniaus „Tauras“ sujungiami į „Kalnapilio-Tauro grupę“.

Jmonė veikia iki šiol: <http://www.kalnapilis.lt/>

Rašytojai alaus darykloje „Kalnapilis“. Antras iš kairės – Antanas Vienuolis, trečias – Juozas Baltušis, septinta – Valerija Valsiūnienė, aštuntasis – Juozas Paukštėlis

Lithuanian writers in Kalnapilis Brewery

Литовские писатели на пивоваренном заводе «Калнапилис»

/ 1948

Alaus daryklos „Kalnapilis“ pilstymo cecho darbininkai

Workers of bottling department at Kalnapilis Brewery

Работники цеха розлива пивоваренного завода «Калнапилис»

/ 1951

KALNAPILIS BREWERY

In 1897 the permission was issued to Albert Foight to build a Bergschlösschen Brewery.
 In 1902 beer is started to be brewed.
 In 1908 I. J. Pramas becomes the owner of the Brewery.
 In 1920 the Brewery is rented.
 In 1933 the name is changed to Kalnapilis Brewery.
 On 2 June 1940 the Soviet occupational authorities nationalize the Brewery.
 In August 1944, after the second Soviet occupation the stopped production was restarted.
 In 1967 a new type of beer Aukštaičių is created and started to be brewed.
 On 7 March, 1973, after Biržų Alus Brewery was connected, the brewery is named Panevėžys Beer Industry Industrial Corporation Kalnapilis.
 In 1992 the brewery is privatized by 3,600 small shareholders.
 In 1994 the brewery is acquired by Baltic Beverages Holding.
 In 2001 Kalnapilis Brewery is bought by The Danish Brewery Group (now Royal Unibrew).
 In 2003 Kalnapilis Brewery and Vilnius Tauras Brewery are merged into the Kalnapilis-Tauras Group.

The company is still operating: <http://www.kalnapilis.lt/>

K 110

K 111

K 112

K 113

K 114

K 115

K 116

K 117

K 118

K 119

K 120

K 121

K 122

K 123

K 124

K 125

K 126

M 33

M 34

M 35

M 36

M 37

M 38

M 39

M 40*

M 41

M 42

M 43

M 44

M 45

V 137

V 138

V 139

V 140

V 141

V 142

V 143

V 144

V 145

V 146

V 147

V 148

V 149

V 150

V 151

V 152

„BERŽELIS“

KAUNAS
Taikos pr. 115

27

28

29

Aludė „Berželis“
Beer Pub Berželis
Пивной бар
«Берžялис»
/ ~1980

30

h 168 mm
Ø 82 mm

h 169 mm
Ø 91 mm

Aludės „Berželis“ interjeras
Interior of Beer Pub Berželis
Интерьер пивного бара «Бержялис»
/ ~1980

99

Foto Vladimiras Gulevičius
Lietuvos centrinis valstybės archyvas

Foto V. Gulevičius, A. Čiurčiūnaitė
Lietuvos centrinis valstybės archyvas

Foto Arnoldas Baryšas
Lietuvos centrinis valstybės archyvas

Televizijos bokšto kavinė „Paukščių takas“

Television Tower Cafe Paukščiu Takas

Кафе телебашни «Паукшчио такас»

/ 1982

„PERKŪNKIEMIS“

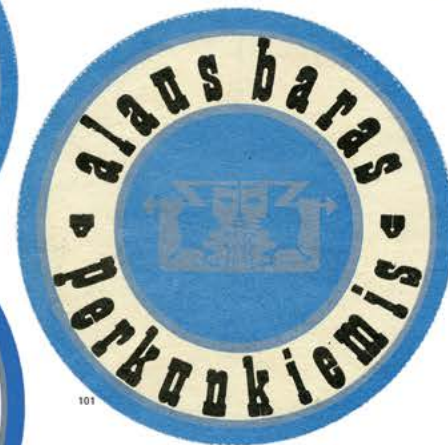
ELEKTRĖNAI
Rungos g. 9

100

102

101

Foto Remigijus Pakėša / Lietuvos centrinis valstybės archyvas

Foto Artūras Grincėlaitis / Lietuvos centrinis valstybės archyvas

Restoranas „Perkūnkiemis“

Restaurant Perkūnkiemis

Ресторан «Перкункемис»

/ 1979

„TAURO RAGAS“

VILNIUS

J. Jasinskio g. 2 (P. Cvirkos g. 34)

147

148

Foto Kerutis Dijašaus

Alaus baras „Tauro ragas“
Beer Pub Tauro Ragas
Пивной бар «Тауро рагас»
/ 1988

149

Alaus baro „Tauro ragas“ darbuotojos
The staff of Beer Pub Tauro Ragas
Работницы пивного бара «Тауро рагас»
/ ~1980

150

h 145 mm
Ø 88 mm

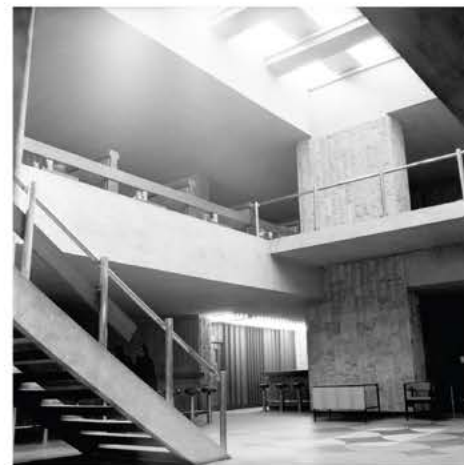

Foto Antanas Gimiškaitis / Lietuvos centrinis valstybės archyvas

Alaus baras „Tauro ragas“
Beer Pub Tauro Ragas
Пивной бар «Тауро рагас»
/ 1988

VYKIS JURŠYS

Gimė 1930 m. birželio 12 d. Kaune. 1956 m. baigė Kauno politechnikos institutą, įgijo inžinieriaus-architekto specialybę. Nuo 1956 m. dirbo Kauno Miesto statybos projektavimo institute, vėliau – „Komprojekte“. Suprojektavo daug viešųjų pastatų Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Druskininkuose ir kt. Taip pat sukūrė interjerų, daugybę taikomosios grafikos objektų: firminių ženklų, medalių, ženklelių, antsiuvių, etikečių, padėkliukų, etc. Mirė 1985 m., palaidotas Kaune.

Was born on 12 June 1930 in Kaunas. In 1956 he graduated from Kaunas Polytechnic Institute, with degree in engineering and architecture. In 1956 he started working at City Construction Design Institute in Kaunas, later joined Komprojekt. Designed many public buildings in Kaunas, Klaipėda, Panevėžys, Druskininkai, etc. Also created interiors, many objects of applied graphics: trade marks, medals, badges, patches, labels, coasters, etc. Died in 1985, buried in Kaunas.

Родился 12 июня 1930 г. в Каунасе. В 1956 г. окончил Каунасский политехнический институт, приобрел специальность архитектора. С 1956 г. работал в Каунасском институте проектирования городского строительства, позднее – в «Компроекте». Спроектировал много общественных зданий в Каунасе, Клайпеде, Паневежисе, Друскининкай и др. Также создал интерьеры, много объектов прикладной графики: фирменных знаков, медалей, значков, нашивок, подставок и т. п. Умер в 1985 г., похоронен в Каунасе.

GEDIMINAS KAROSAS

Gimė 1936 m. liepos 19 d. Skvarbų kaime, Kupiškio rajone. 1958–1964 m. mokėsi Valstybinio dailės instituto (dabar Vilniaus dailės akademija) grafikos fakultete. 1963 m. pradėjo dirbti LUT Centriniam projektavimo-konstravimo biure, vėliau – Eksperimentiniame taros ir įpakavimo konstravimo biure, buvo meninio konstravimo skyriaus grupės vadovas. Mirė 2000 m.

Was born on 19 July 1936 in Skvarbai village, Kupiškis district. In 1958–1964 he studied at the Faculty of Graphic Arts at the State Art Institute (now the Vilnius Academy of Fine Arts). In 1963 he began working in the Central Design and Development Bureau, later in the Experimental Packaging Design Bureau, was the head of the Artistic Design department. Died in 2000.

Родился 19 июля 1936 г. в деревне Скварбай Купишского района. В 1958–1964 гг. учился в Государственном художественном институте (сейчас Вильнюсская художественная академия) на факультете графики. В 1963 г. начал работать в Центральном проектно-конструкторском бюро СНХ, позднее – в Экспериментальном конструкторском бюро тары и упаковки, был руководителем группы отдела художественного конструирования. Умер в 2000 г.

KOSTAS KATKUS

Gimė 1937 m. balandžio 14 d. Paežerės Rūdiailių kaime, Plungės rajone. 1953–1956 m. mokėsi Telšių taikomosios dailės vi-durinės mokyklos medžio darbų skyriuje. 1956–1961 m. dirbo Vilniaus DGG kombinatė „Dailė“. 1967 m. baigė Valstybinio dailės instituto (dabar Vilniaus dailės akademija) pramonės gaminių meninio konstravimo specialybę. Eksperimentiniame taros ir įpakavimo konstravimo biure dirbo 1966–1969 ir 1980–1988 m. 1969–1980 m. žurnalo „Darbas ir poilsis“, 1991–1999 m. laikraščio „Lietuvos aidas“ meninis redaktorius. „Pašto ženklų“ leidybos komisijos narys. Kūrė atvirukus, firminius ženklus, garbės raštus, ekslibrisus, etiketes, butelių projektus, liejė akvareles. Sukūrė 29 pašto ženklus, spaudus ir vokus, daugiau kaip 200 knygų viršelių, už kuriuos ne kartą apdovanotas gražiausių knygų konkursuose. Mirė 2014 m.

Was born on 14 April 1937 in Paežerės Rūdiailiai village, Plungė district. In 1953–1956 studied at Telšiai Applied Arts Secondary School in the Wood Work Department. In 1956–1961 worked in Vilnius Dailė. In 1967 graduated from the State Art Institute (now Vilnius Academy of Fine Arts) with degree in design of industrial products. He worked in the Experimental Packaging Design Bureau in 1966–1969 and 1980–1988. In 1969–1980 he was art editor of the magazine Darbas ir Poilsis, in 1991–1999 of the newspaper Lietuvos Aidas. He also was a member of the publishing committee of Pašto ženklas. He designed postcards, trademarks, letters of honour, ex libris, labels, bottle designs, painted in watercolour. He designed 29 postage stamps, envelopes, special cancellations, over 200 book covers and many of them were repeatedly awarded in competitions of the most beautiful books. Died in 2014.

Родился 14 апреля 1937 г. в деревне Пэжярес Рудайчай, Плуңгеского района. В 1953–1956 гг. учился в Тельшайской средней школе прикладного искусства, на отделении художественной обработки дерева. В 1956–1959 гг. работал на Вильнюсском комбинате художественных изделий «Дайле». В 1967 г. окончил Государственный художественный институт (сейчас Вильнюсская художественная академия) по специальности конструирования промышленных изделий. В 1966–1969 гг. и в 1980–1988 гг. работал в Экспериментальном конструкторском бюро тары и упаковки, в 1969–1980 гг. в журнале «Дарбас ир поильсис», в 1991–1999 гг. работал художественным редактором в газете «Литувос айдас». Член издательской комиссии «Пашто жанклас». Создавал открытки, фирменные знаки, почтенные грамоты, экслибрисы, этикетки, проекты бутылок, писал акварели. Создал 29 почтовых марок и конвертов спецашений, более 200 книжных обложек, за которые неоднократно награждался на конкурсах книг. Умер в 2014 г.

EDVARDAS KVEDARUSKAS

Gimė 1938 m. Fermos kaime, Panevėžio apskrityje. 1958 m. baigė Kauno taikomosios dailės technikumą dekoratyvinio dažymo skyrių. 1958–1960 m. dirbo „Lietkoopsąjungoje“ parduotuvių vitrinų apipavidalintoju. 1966 m. baigė Valsybinio dailės instituto (dabar Vilniaus dailės akademija), grafikos fakultetą. Nuo 1968 m. dirbo Eksperimentiniame taros ir įpakavimo konstravimo biure. Bendradarbiavo su leidykla „Vaga“. Gyvena Kaune.

Was born on 1938 in Ferma village, Panevėžys district. In 1958 he graduated from the department of decorative painting of the Kaunas Applied Arts Technical School. In 1958–1960 worked as a shop display designer in Lietkoopsąjunga. In 1966 he graduated from Graphic Arts Faculty at the State Art Institute (now Vilnius Academy of Fine Arts). From 1968 he worked at the Experimental Packaging Design Bureau. Cooperated with Vaga Publishing House. Lives in Kaunas.

Родился в 1938 г. в деревне Ферма, Паневежского района. В 1958 г. окончил отделение декоративной окраски Каунасского техникума прикладного искусства. В 1958–1960 гг. работал оформителем витрин магазинов «Литкоопсоюза». В 1966 г. окончил Государственный художественный институт (сейчас Вильнюсская художественная академия), факультет графики. С 1968 г. работал в Экспериментальном конструкторском бюро тары и упаковки. Сотрудничал с издательством «Вага». Живет в Каунасе.

